

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2345/2016
29.11.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Стојковић, адвокат из ..., против туженог Града Београда, Градске управе Града Београда, кога заступа Градски правобранилац Града Београда, ради утврђења дискриминације, накнаде штете и поништаја одлуке, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 694/16 од 09.06.2016. године, у седници одржаној 29.11.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 694/16 од 09.06.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 62/15 од 04.12.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужени дискриминаторски поступао према њему приликом спровођења огласа од 28.06.2009. године за пријем у радни однос на одређено време и да је извршио дискриминацију код избора кандидата. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се наложи туженом да му исплати 12.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате на име накнаде нематеријалне штете и 53 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, на име накнаде материјалне штете са каматом од доношења пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи одлука начелника Градске управе Града Београда број ... од 16.07.2009. године о избору и пријему у радни однос ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ и ЕЕ. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 694/16 од 09.06.2016. године, потврђена је првостепена пресуда у ставу један и два изреке и жалба тужиоца у том делу одбијена као неоснована. У преосталим деловима у ставу три и четири изреке првостепена пресуда је укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Градска управа Града Београда је 28.06.2009. године објавила оглас за пријем у радни однос, између осталог и на одређено време за више радних места и то за извршиоце у својству приправника ради оспособљавања на пословима ближе описаним у нижестепеним пресудама. Поред наведених услова у овом огласу, кандидат треба да испуњава и услове утврђене чланом 6. Закона о радним односима у државним органима. Уз пријаву и биографију кандидат је био у обавези да достави доказе о школској спреми, уверење о положеном државном стручном испиту, доказ о радном искуству у струци, доказ о радном стажу, уверење о држављанству Републике Србије, извод из матичне књиге рођених, уверење о здравственом стању, доказ да се против њега не води кривични поступак. У поступку пред нижестепеним судовима утврђено је колико је поднетих пријава за радна места по расписаном конкурс, као и која од њих су благовремене, потпуне, колико непотпуних. Утврђено је да је тужилац поднео благовремене и потпуне пријаве за више радних места за које је била потребна висока школска спрема и да није примљен по расписаном конкурс, због чега је уложио приговоре против одлуке начелника Градске управе Града Београда о избору кандидата бр. ... од 16.07.2009. године који су одбијени као неосновани. Против тих решења тужилац није покренуо радни спор пред надлежним судом, већ је поднео тужбу у овом парничном поступку ради утврђења дискриминације. Предмет тужбеног захтева је утврђење дискриминације од стране туженог приликом избора кандидата на расписани оглас јер су сви примљени кандидати женског пола.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев тужиоца за утврђење дискриминаторског поступања и за накнаду материјалне и нематеријалне штете.

У поступку ради утврђивања дискриминације, само позивање на дискриминацију није довољно. Потребно је да тужилац учини вероватним да је тужени извршио акт дискриминације по основу који тражи у смислу члана 45. став 2. Закона о забрани дискриминације. У овом случају, тога нема. Тужени је објавио оглас за пријем у радни однос извршиоца у својству приправника ради оспособљавања на одређеним пословима. Огласом је предвиђено да кандидат који испуњава услове за ово радно место треба да их докаже, па су поред доказа о испуњавању услова о потребној стручној спреми од кандидата затражени и уверење о држављанству, извод из матичне књиге рођених и уверење о здравственом стању. У огласу није наведено да се оглас

односи на припаднике једног пола (мушког или женског). Околност што су по пријави на оглас примљени кандидати који су женског пола, не значи, како то супротно ревидент сматра дискриминацију по основу пола. Поред тога, тужилац није ни учинио вероватним да је објављени оглас указивао на запошљавање кандидата женског пола.

Истицање да услов огласа који предвиђа достављање уверења о здравственом стању представља дискриминаторску праксу, такође, не значи постојање дискриминације. Послодавац има право да захтева здравствено уверење уколико је провера здравственог стања на одређеном радном месту неопходна (овај услов прописан је и чланом 6. Закона о радним односима у државним органима). Осим тога, да би прибављање здравственог уверења у односу на тужиоца представљало дискриминацију, у овом случају било би неопходно да је такав доказ затражен само од тужиоца. Како је овај доказ затражен од свих кандидата, нема услова за утврђење дискриминације ни по том основу.

При избору кандидата, послодавац има дискреционо право избора. Имајући у виду да су услови конкурса били исти за све кандидате, да су сви кандидати морали доставити доказе који су тражени по објављеном огласу, то се неизбор тужиоца између више кандидата, не може сматрати дискриминацијом самим тим што је мушког пола, а изабрани кандидати су женског пола јер тужилац није ни учинио вероватним да је избор извршен на основу пола. Управо супротно, тужилац је указао да су изабрани кандидати већ радили код туженог по основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима (радно искуство). Како у односу на тужиоца није извршен акт дискриминације из чланова 8, 16. Закона о забрани дискриминације у вези са чл. 18, 19. и 20. Закона о раду, а све у вези са члановима 15. и 21. Устава Републике Србије и чланом 14. Конвенције о заштити људских права и основних слобода, то су нижестепени судови правилно закључили да тужилац нема право на накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због акта дискриминације у смислу члана 23. Закона о раду и члана 43. Закона о забрани дискриминације и материјалне штете у висини којој се изложио предајом тражене документације за конкурс. Зато нису основани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 405. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић